

Meriluonnonsuojelu uuden äärellä – Rehevoitynyttä merenlahtea hoitamassa

Anna Arnkil (anna.arnkil@metsa.fi) & Hanna-Leena Keskinen (hanna-leena.keskinen@metsa.fi)

Rannikko-LIFE -hankkeessa hoitetaan rannikon suojelualueiden luontoa vuosina 2018–2025. Rannikon lajirikkaita elinympäristöjä uhkaavat Itämeren rehevöityminen, umpeenkasvu ja rannoille leviävät vieraslajit. Rannikko-LIFEN luonnonhoitotyöt tarttuvat ongelmaan raivauksin, kuloutuksin ja palauttamalla perinneympäristöjä laidunkäyttöön. Samalla syntyy lajeille sopivien elinympäristöjen verkostoja, jotka auttavat lajeja leviämään ja tarjoavat pakoreitin uusille alueille, kun ilmastonmuutos muuttaa vanhoja elinalueita kelpottomiksi. Hoidon kohteena on 41 Natura 2000 -aluetta Perämereltä Viron rannikolle.

Matalat lahdet – monimuotoisuuden keitaat

Matalat lahdet Suomen rannikolla ovat tärkeitä ja monimuotoisia ekosysteemejä. Ne toimivat kalanpoikasten tuotantoalueina, lintujen ruokailu-, pesintä- ja levähdysalueina, monimuotoisen pohjaelöstön elinympäristöinä sekä monipuolisen ranta- ja vesikasvillisuuden kasvupaikkoina. Vesikasvillisuus vaikuttaa myös veden laatuun. Suomessa matalien lahtien luonnontilaisuus on suuresti kärsinyt, sillä alueisiin kohdistuu runsaasti käyttöpainetta. Lahtia on esimerkiksi ruopattu paremmin veneilyyn ja muuhun virkistyskäyttöön sopiviksi, jolloin alkuperäinen lajisto on vähentynyt. Lisäksi Itämeren yleinen rehevöitymiskehitys on muuttanut lajistoa; moni ravinnelisykselle herkkä laji on taantunut ja korvautunut rehevöitymistä paremmin sietävillä lajeilla.

Vesikasvillisuus kuten näkinpartaiset ja hapsikat sitovat vedestä ravinteita ja kiinnittävät pehmeää pohja-ainesta juurilla ja kiinnitysrihoilla tiiviimmin alustaan, jolloin vesi pysyy kirkaampana.

METSÄHALLITUS, LUONTOPALVELUT / VICTORIA OLLUS

RANNIKKO-LIFE, TÄKTOMINLAHDEN KUNNOSTUSHANKE

↑ Hankoniemellä sijaitseva Taktominlahti eli Taktbukten on alun perin hiekkapohjainen, vähäkasvinen laaja matala lahti, jossa on esiintynyt mm. näkinpartaisia (*Charales* sp.) ja meriajokasta (*Zostera marina*). Nykyisin lahti on täynnä ravinnelisyksestä hyötynyttä ärviaikasvustoa, joka on tukahduttanut lahden muun lajiston ja häiritsee lahden virkistyskäyttöä. METSÄHALLITUS, LUONTOPALVELUT / JONAS HOIKKALA →

Kokeellinen matalan lahden kunnostushanke – Taktominlahti

Metsähallituksen Luontopalvelut ottaa ensiaskeleita meriympäristön hoidossa. Töiden aloittamista hidasti pitkään puutteellinen tieto meriluonnosta, lajeista, luontotyypeistä ja niiden esiintymisestä Suomen rannikolla. Lisäksi meriympäristössä hoitotyöt vaikeuttaa meren laaja ulottuvuus ja monitahoisuus. Kuormituslähteet ovat usein toisaalla eikä esimerkiksi rehevöityminen tunne valtioiden välisiä rajoja. Hoitotyöt on siksi helpompi keskittää selkeisiin kokonaisuuksiin, kuten lahtiin ja laguuniin, jotka ovat kuivan maan rajaamia.

Metsähallitus testaa kunnostusmenetelmiä rehevöityneessä ja umpeenkasvaneessa lahdessa Hankoniemellä. Alun perin hiekkapohjainen, kirkasvetinen ja vähäkasvinen lahti on nykyisin liettyntä ja runsaan vesikasvuston valtaama. Valumavesien ravinnepäästöjä on jo aiemmin pyritty pienentämään rakennettujen kosteikkojen avulla ja Rannikko-LIFE -hankkeessa lahteen kertynyttä ravinnekuormaa poistetaan niittämällä toistuvasti lahden täyttynyttä vesikasvillisuutta. Samalla kunnostetaan umpeenkasvanutta hiekkarantaa ja parannetaan useiden uhanalaisten hyönteisten ja lintujen elinympäristöä. Hoidon tuloksista koetaan raportti ja luodaan uusia työkaluja Metsähallituksen luonnonhoidon työkalupakkiin.

Rannikko-LIFE

HANKKEEN BUDJETTI

on 8,7 miljoonaa euroa, mistä Euroopan komission rahoitusosuus on 60% eli 5,2 M€.

HANKETTA VETÄÄ

Metsähallitus, Luontopalvelut.
Projektipäällikkö Hanna-Leena Keskinen,
Metsähallitus, Rannikon Luontopalvelut.

KUMPPANEINA

ovat Keskkonnaamet (Viron ympäristöhallinto), Raahan kaupunki, Rauman kaupunki, Tallinnan kaupunki, Turun kaupunki, Turun Yliopisto, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja WWF Suomi.

TÄKTOMINLAHDEN KUNNOSTUS, TYÖSUUNNITELMA

- Lahden biologinen nykyhetken kartoitus
- Vesikasvillisuuden niitto neljän vuoden ajan 10 hehtaarin alalta
- Vesikasvien juurakon ja ravinteiden poisto haraamalla
- Ruovikon ja rannalle huutoutuneen levämässän poisto viiden vuoden ajan
- Seurattavat muuttajat: kasvillisuus, versotihyys, kasvillisuuden biomassan kehitys ja pohjan sedimentaatio
- Loppuraportti: tulokset ja suosituks

Kokonaiskustannukset 179 500 €, josta

- Suunnittelutyöt 17 100 €
- Hoitotyöt 92 000 €
- Seurantatyöt ja raportointi 70 400 €

www.metsa.fi/rannikkolife